

PAGERBTI *mirusius* PADĖKOTI *kovojantiems*

Lydėtuves UKRAINOS HEROJAMS

LYDĖTUVĖS UKRAINOS HEROJAMS

Jums reikės:

- Šio ceremonijos teksto
- Muzikos grotuvo ar telefono (tik nepamirškite išjungti skambučių garso!) ir mėgiamo ramaus grojaraščio
- Prieigos prie interneto (jei norėsite dainuoti kartu su atlikėjais „Oi u luzi chervona Kalyna“ (tekste yra aktyvi nuoroda))
- 2 žvakių ir žiebtuvėlio ar degtukų
- Ramios erdvės
- Smilkalų, arbatos, gėlių ar kitų rekvizitų, kurie padėtų susikurti saugią ir jaukią atmosferą

(Prieš skaitydami Lydėtuvių ceremonija, fone galite pasileisti Jums mielą muziką, užsidegti smilkalų, susikurti erdvę, kur Jums būtų gera ir patogų)

TEKSTAS :

Laidotuvių ceremonijos atsirado tada, kai mirė pirmas žmogus. Visi sąmoningi sutvėrimai suprato, kad mirtį išgyvent reikia kartu - palaikant vienas kitą, pabūnant drauge su liūdesiu ir skausmu. Nuo pat pradžios mes, kaip rūšis, judėjome link vienybės, artumo, ryšio. Tačiau, visai netoli nuo čia, kur stovime, visiems suprantamo žmogiškumo normos yra trinamos. Norėtume tikėti, kad neapykanta, piktdžiuga, žiaurumas turi ribas. Deja, to patvirtinti kol kas negalime. Irpinas, Buča, Odesa, Kersonas... Mariupolis. Manau, kad man nereikia kartoti, kas nutiko - mes visi girdejome ir matėme tūkstančius sutryptų likimų.

Nepaisant visų kančių, kurias šiuo metu patiriame, Ukrainos tautos stiprybė ir nesugriaunamas tikėjimas šiandien šviečia stipriau - drąsios močiutės, vieni į užsienį bėgantys vaikai, savo gyvybę aukojantys amžinai šventi kariai. Kiekvienas likimas turi prasmę. Kiekviena gyvybė yra svarbi. Deja, nuolatinės grėsmės apsuptyje, dauguma ukrainiečių niekad negavo progos atsisevinti su tais, kuriuos mylėjo, ir kurie iki paskutinio savo atodūsio juos gynė.

Esame šiandien čia, kad ištartume žuvusiems Ukrainos herojams tinkamą *sudie*. Paliudyti, kad jų kova nebuvo veltui, kad mūsų pasaulyje žmogaus gyvybė dar turi vertę. Visi supilti žemės kauburėliai ir paskubomis sukalti mediniai kryžiai žymi mylimąjį, artimą, draugą, unikalų likimą.

Lydetures

Kiekviena mirtis skausminga ir neįprasminus to skausmo, jis tik kaupiasi. Pagerbdami žuvusius Ukrainos brolius ir seseris leisime sau išgedėti, pabūti su sunkiais jausmais kartu, bent trumpam.

Kiekviena unikali gyvybė egzistuoja vieną kartą. Turime vieną progą parašyti savo istoriją, susikurti artimus ryšius, padaryti visas žmogiškas klaidas. Mes žinome, kad mirsime, bet mūsų veiksmai, žodžiai, prisilietimai liks bendruomenės istorijoje, prie kurios kūrimo prisidedame kasdien.

Psichologas Irvinas Yalomas sako, kad mes visi šiame pasaulyje paliekame raibulius (tokius, kokius palieka į vandenį įmestas akmenukas). Tokie dalykai kaip mūsų mėgstami vartoti posakiai, gyvenimo pamokos, maži ir dideli geri poelgiai liks artimųjų atmintyje, kaip ir jie - mūsų. Šią akimirką mes taip pat raibuliuojame - supratimu, bendryste, užuojauta.

Lietuviai jaučia Ukrainos skausmą, nes patys kentėjo. Mūsų žaizdos atgyja, kai išgirstame apie bombarduojamus miestus ir gyventojų tremtis į rusiją. Tai tas pats agresorius, kuris baugino mūsų tautas šimtmečius. Todėl jaučiame vienybę - žinome, kad taip esame stiprūs. Nenusisukdami, nepamiršdami, kas buvo, kad galėtume kada nors iš tiesų tvirtai pasakyti *niekada daugiau*. Mes nusprendžiame, kokius raibulius paliksime pasaulyje - traumas ir neapykantą ar viltį ir meilę.

*iš pirmo žvilgsnio kiekvienas subombarduotas namas nuotraukoje
atrodo kaip tavo*

*kiekvienas vaikas, miegantis Kijevo metro
turi veidą
tavo dukters*

*naujienos atsitinka ne mums
Jos atsitinka mums*

*móteris nuotraukoje
beviltiškai dengiasi delnu
iškreiptą verkiančią burną*

*nepažįstu šios móters
pažįstu šią móterį.*

Lydėtuvės

Iryna Shuvalova „Tavo paties“. Kūryba tokiu būdu mums padeda atpažinti tai, ką mumyse sukėlė karas. Muzika gali padėti kaip jungiamoji grandis - mes atpažįstame šią melodiją, ją girdime ar dainuojame, todėl esame vieningi.

Kai atsiduodame dainai, turime bent šiek tiek parodyti savo pažeidžiamumą, pasiduoti emocijoms. Dainos, kurios buvo perduodamos iš kartos į kartą, leidžia mintimis paimti už rankos kiekvieną, kurį kada nors mylėjome.

(Šioje vietoje kartu su ukrainiete Elizaveta Izmalkova ir lietuvėmis moterimis galite sudainuoti ukrainiečių patriotinę dainą [„Oi u luzi chervona Kalyna“](#)).

Dainos žodžiai:

Ой у лузі червона калина похилилася,
Oi u luzi chervona kalyna pokhylylasia,

Чогось наша славна Україна зажурилася.
Chohos nasha slavna Ukraina zazhurylasia.

А ми тую червону калину підіймемо,
A my tuiu chervonu kalynu pidiimemo,

А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо!
A my nashu slavnu Ukrainu, hei-hei, rozveselymo!

А ми тую червону калину підіймемо,
A my tuiu chervonu kalynu pidiimemo,

А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо!
A my nashu slavnu Ukrainu, hei-hei, rozveselymo!)

Inžinierius Vitalijus Skakunas, kuris susisprogdino, kad sugriautų tiltą ir neleistų okupantų kariams judėti. Vienas jauniausių Ukrainos kariuomenės vadų, Valerijus Čybinyjevas miręs per savo 34-ąją gimtadienį mūšyje prie Hostomelio. Aktorius Pasha Lee, vos 33-ejų, žuvęs per Iripino bombardavimą. Inna Derusova, karo medikė, žuvusi pirmąją okupacijos dieną, sugebėjusi per trumpą laiką išgelbėti 10 sužeistų karių. Visas Azovo batalionas, perrašęs pasiaukojančio kario apibrėžimą. Ir tūkstančiai kitų, kurių pavardžių neišgirsime, bet kuriems būsime amžinai skolingi.

Kova už savo laisves, vertybes, teisę į identitetą reikalauja aukų. Kiekviena iš jų atneša didelį skausmą ir pyktį, bet kiekviena iš jų žengia žingsnį pergalės prieš blogį link. Kiekviena iš jų įkvepia. Kaip yra sakęs JAV prezidentas Calvinas Coolidge'as: „*Nei vienas žmogus niekad nebuvo apdovanotas už tai, ką jis gavo, bet už tai, ką atidavė.*“ Žuvę kariai atidavė viską, įskaitant savo teisę gyventi, tam, kad pasaulyje būtų daugiau teisybės ir mažiau bereikalingai pralieto kraujo, jie pasiaukėjo dėl mūsų visų saugumo.

Lydetuves

Deja, su savimi nešiosimės nerimą ir kas dieną didėjančią žaizdą, į kurią kartais nebesinori žiūrėti - tiek daug neteisybės ir beprasmiškos kančios, kad geriau negirdėti ir nežinoti. Deja, vis dar kiekvieną minutę yra iššaukiamas šūvis, peržengiamos moralės ribos. Kiekvieną dieną turime dar vieną didvyrišką istoriją, kuri daugiau neturės progos pasikartoti.

Ukrainos herojai sukėlė atgarsį visoje Europoje - didėja norinčių prisijungti prie karinių organizacijų piliečių skaičius, noras šviestis ir geriau išmanyti istoriją, būti geresniu civiliu, ieškoti būdų padėti.

(Kviečiame atlikti simbolinį ritualą - uždegti žvakę už žuvusius karius)

Pirma uždegta žvakė yra skirta žuvusiems Ukrainos kariams. Ugnis - naikinanti jėga, leidžianti atgimti stipresniu. Amžinai iš pelenų atgimstančio Fenikso legenda kartoja mūsų žmonijos rate - niokotos tautos sugeba atsistoti ant kojų ir klestėti, sugriauti miestai - atsistatyti ir atkurti kultūrą, sugriauti likimai - rasti jėgų pradėti iš naujo.

Yra sakoma, kad karius mūsų lydi visi - visi nukankinti įkaitai, nužudyti tėvai ir mamos, mirę vaikai. Jie yra priežastis, kodėl kovotojams nepritrūksta drąsos ir jėgų.

Sasha Podolskis dirbo gaisrininku Kharkive. Mirė 31-erių per miesto bombardavimą. Jis labai mėgo skaityti - buvo palaidotas su savo elektronine knyga ir skaitymo akiniais. Anastasiia Yalanskaya, savanorė, gabenusi maistą be priežiūros paliktiems gyvūnams. Nušauta iš nedidelio atstumo. Evgenyjus Sakunas, Kyiv Live TV operatorius, žuvęs po raketų atakos prie Kyivo televizijos bokšto. 300 žuvusių Mariupolio dramos teatre, prie užrašo „Vaikai“. Ligoninėse. Mokyklose. Savo namuose.

Kiekvienas, kurį nužudė kruvinos okupanto rankos. Visos šios mirtys paliks didelę kolektyvinę žaizdą, kurią išgydyti bus visų mūsų darbas.

Artimojo žūties gedėjimo procesas nebūtinai turi skirtingas nuspėjamas stadijas - neigimą, pyktį, depresiją, priėmimą. Dažnai gedulas gali ateiti bangomis ar sukelti emocinius svyravimus. Nėra lengvo būdo jausti skausmą ir tuštumą po artimo mirties, bet turi leisti sau ją jausti. Nebijokime atsiverti kitam ir pasidalinti tuo, kas slegia, kad atlėgtų.

(Kviečiame atlikti simbolinį ritualą - uždegti žvakę už žuvusius civilius)

Lydektures

Pagerbiant žuvusius civilius uždegsiu dar vieną žvakę. Dėkingumas - viena iš stipriausių teigiamų emocijų. Dėkoju kiekvienai aukai už tai, kad buvo. Ačiū ir sau, kad lieku stiprus (-i) ir nepamirštu mirusiųjų atminimo.

*o tyla? ką su tyla daryti?
kai praleidusi dvi dienas be sirenų
vis tiek kiekvieną jauti –
Mariupolyje, Lozovoje, Kramatorske –
vidurine ausim ir stebiesi,
o kurgi tavoji, ne fantominė,
kam kaukia ji?
ir kas užlopys skylę
tarp balsių ir priebalsių,
kai ten – visiškai nieko?*

Žodžiai negali išsakyti skausmo ir kančios, kurią sukėlė kremliaus režimas. Keturis mėnesius plėšimo, prievartavimo, žudymo yra neįmanoma sudėti į trumpą kalbą, bet galime tai pažymėti tyla, kurioje kiekvienas iš mūsų pabūsime su savo išgyvenimais.

(Kviečiame trumpai kontempliacijai, o tikinčiuosius - tyliai asmeninei maldai, taip pagerbiant visus iki šiol Ukrainoje žuvusius herojus. Atsistokime ir tylos minute pagerbkime mirusius.)

(Tylos minutė)

Vienas labiausiai palietusių reiškinių po karo pradžios - tai vienybė, kurią jaučiame, atsiradusių savanorių skaičius, paaukotų pinigų kiekiai. Kaip niekad didžiuojamės, kad esame tokie stiprūs. Tariame ačiū tiems, kurie kovoja. Ačiū tiems, kurie priima teisinius ir verslo sprendimus, kad terorizmo grėsmė mažėtų. Ačiū tiems, kurie renka ir veža humanitarinę pagalbą. Ačiū tiems, kurie atveria savo namų duris bėgantiems nuo karo. Ačiū tiems, kurie eina į protestus, kurie dalinasi informacija socialiniuose tinkluose. Kiekvienas galime turėti savo indėlį šiame istorijos perrašinėjimo laikotarpyje, šioje kovoje. Kiekvienas galime padėti Herojams laimėti.

Pradžioje minėjau per vandenį vilnijančius raibulius. Gyvieji juos irgi skleidžia. Mūsų prisilietimai gali gydyti ir skleisti viltį, jei tik leisime sau neužsimiršti ir nelikti abejingais. Visi kovotojai ir savanoriai parodė, kokia galinga jėga esame, kai stovime teisybės pusėje.

Būsime kartu iki pergalės! Slava Ukraini!

Tiesioginė transliacija 05.24: 15min ([žiūrėti](#))

Idėja ir įgyvendinimas: Lydėtuvės, Urtė Žukauskaitė-Zabukė, Elena Patamsė

Humanistinės ceremonijos tekstas: Lydėtuvės, Gytautė Gineitytė

Ceremonmeisterės: Elizaveta Izmalkova, Elena Patamsė

Nuotraukos: Berta Tilmantaitė, Jurga Urbonaitė, Paulius Ramonas

Video: Kristijonas Dirsė

Muzika: Mindaugas Ancevičius

Ceremonijoje dalyvavo: Kateryna Vyshneva, Oleg Šurajev

Už pagalbą įgyvendinant dėkojame: [Užupio arka](#), [Viduramziai.lt](#), [X-module Lietuva](#).

Prisidėkite prie Ukrainos pergalės:

Gavėjas: VšĮ Mėlyna ir geltona

Banko sąskaita: LT17 7300 0101 4089 4869

Bankas: Swedbank

Mokėjimo paskirtis: PARAMA

Gavėjas: VSI Vienas K paramos fondas

Banko sąskaita: LT84 7300 0101 7141 5974

Bankas: Swedbank

Mokėjimo paskirtis: DONATION